

Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovvej, v právnej veci žalobcu: **Ing. G. P. P. S. M.**, zast. JUDr. D. P. advokátkou, Advokátska kancelária N. M., proti žalovanému: **O. R.**, zast. JUDr. J. B. advokátom, Advokátska kancelária K. P., **o zaplatenie 349 200,--Sk (11 591,32 eur) s prísl.** na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. septembra 2006 č. k. 3 Cob 11/06 – 244 (vec Okresného súdu v Prešove sp. zn. 18 Cb 53/00), takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. septembra 2006 č. k. 3 Cob 11/2006 – 244 **z a m i e t a.**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 206,73 eur (6 228,--Sk) do troch dní na účet jeho právnej zástupkyne.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti zmenil tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 172 000,-- Sk so 14,5 % úrokom z omeškania od 13. 01. 1997 do zaplatenia s tým, že v prevyšujúcej časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá napadnutý rozsudok potvrdil.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 50 000,--Sk a úroku z omeškania vo výške 20 % ročne zo sumy 50 000,--Sk od 02. 01. 1997 do zaplatenia

zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcu súčasne zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 48 975,--Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal proti žalovanému zaplata sumy 349 200,--Sk s prísl. ako ceny za vykonané dielo. Ďalej na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil skutkový stav, podľa ktorého na základe verejnej súťaže vyhlásenej žalovaným dňa 25. 05. 1996 sa uskutočnila verejná súťaž na výškopisné – polohopisné zameranie obce a projektovú dokumentáciu vodovodu obce. Listom zo dňa 27. 05. 1996 obec – žalovaný oznámil žalobcovi, že sa stal víťazom súťaže. Dňa 14. 06. 1996 bola podpísaná zmluva o dielo, kde ako zhotoviteľ je označený žalobca a ako objednávateľ žalovaný. V článku VII. zmluvy bola cena a platobné podmienky za zhotovenie predmetu zmluvy, čím bolo podľa článku II. polohopisné a výškopisné konania a realizačný projekt stavby stanovená tak, že polohopisné a výškopisné zameranie predstavovalo 160 000,--Sk bez DPH, zadanie stavby v rozsahu ako podklad pre vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby 80 000,--Sk bez DPH a projekt stavby v rozsahu ako podklad pre vydanie stavebného povolenia vo výške 160 000,--Sk bez DPH. V článku VII. bod 7. 6. sa zmluvné strany dohodli zvýšiť odmenu pod bodom 7.2., 7.3., 7.4., o 30 % za skrátenie lehôt plnenia zmluvy. Záloha 180 000,--Sk bola uhradená zo strany žalovaného dňa 04. 07. 1996, pričom predmet zmluvy bol splnený do 27. 07. 1996, teda skôr, než bolo dohodnuté, teda do 11. 08. 1996 a to pod bodom III. bod 3.1. zmluvy. Predmet zmluvy pod bodom III. bod 3.2. mal byť vypracovaný do 30 dní po prevzatí geodetických podkladov, pričom bol splnený dňa 09. 08. 1996, pričom lehota plnenia bola do 11. 09. 1996. Ďalší predmet plnenia pod bodom III. bod 3.3. mal byť vyhotovený do 60 dní po vydaní územného rozhodnutia a rozhodnutie bolo vydané 25. 11. 1996, teda predmet zmluvy bol splnený už 21. 10. 1996, čo je skôr ako bolo vydané stavebné povolenie na predmetnú stavbu. Odmena podľa zmluvy, ako to žalobca v žalobe uviedol, bola podľa čl. VII. bod 7.1. a 7.4. 400 000,--Sk a po zvýšení o 30 % za skrátenie lehôt predstavovala sumu 520 000,--Sk + 6 % DPH, čo je spolu 551 200,--Sk. Za vykonané práce žalovaný žalobcovi uhradil okrem zálohy vo výške 180 000,--Sk, dňa 09. 09. 1996 sumu 10 000,--Sk a po zaslaní faktúry č. 014/97 dňa 02. 01. 1997 sumu 12 000,--Sk a zvyšnú časť tvoriacu žalovanú istinu žalovaný žalobcovi neuhradil. Žalovaný poukázal na to, že žalobca vystavil zálohovú faktúru č. 11/96 na sumu 180 000,--Sk, pričom žalovaný mu uhradil 24. 07. 1996 sumu 90 000,--Sk a 30. 10. 1996 sumu 100 000,--Sk v hotovosti, ďalej 15. 08. 1997 12 000,--Sk a v priebehu konania na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva sumu 50 000,--Sk. Žalobca na preukázanie dôvodnosti svojho nároku založil do spisov doklad označený ako upomienka, v ktorom vyzval žalovaného na odsúhlasenie zostatku dlhu podľa rozpisu a to faktúry č. 014/97 na sumu 361 200,--Sk,

z ktorej neuhradený zostatok predstavoval sumu 349 200,--Sk. Na upomienke v dolnej časti bol podpísaný starosta obce a pečaťka obecného úradu, podľa ktorej tento potvrdil správnosť zostatku dlhu, čo žalobca považoval za uznanie záväzku zo strany žalovaného. Súd na základe ďalšieho dokazovania dospel k záveru, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu platnej zmluvy o dielo, ktorej predmetom malo byť vykonanie projektových prác špecifikovaných v článku II. zmluvy. Podľa účtovných dokladov predložených žalovaným, mal žalobca celkovú úhradu za projektovú dokumentáciu vyplatenú vo výške 536 000,--Sk a to dňa 24. 07. 1996 sumu 90 000,--Sk, 31. 10. 1996 sumu 100 000,--Sk, 17. 12. 1996 sumu 184 000,--Sk, ďalej ešte 100 000,--Sk + 12 000,--Sk z druhej zálohovej faktúry a v priebehu konania 50 000,--Sk. Celková suma uvedenej výšky preukazovala úhradu projektových prác vykonaných žalobcom, z čoho vyplynul záver, že nárok na zaplatenie žalovanej sumy nie je dôvodný. V tejto súvislosti žalobca poprel prevzatie sumy 184 000,--Sk od svedka J., ten však potvrdil odovzdanie týchto peňazí, i keď ako sám potvrdil, tieto odovzdal nie ako zástupca obce, ale ako fyzická osoba, pričom túto sumu nezúčtoval v rozpočte obce. Po vyhodnotení dokazovania súd po čiastočnom zastavení konania ohľadne sumy 50 000,--Sk žalobu zamietol, keď neakceptoval uznanie záväzku žalovaným, súčasne z vykonaného dokazovania vychádzal z toho, že obec nemá žiaden záväzok vo vzťahu k žalobcovi.

Po odvolaní žalobcu proti zamietajúcej časti rozsudku prvostupňového súdu, odvolací súd poukázal na to, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o dielo a aj odovzdaniu predmetu diela, čo žiadna zo strán nepochybnila, navyše žalovaný aj na základe tejto zmluvy o dielo plnil, dokonca tvrdil, že cena diela bola zaplatená. V priebehu dokazovania však bolo nepochybne preukázané, že žalobcovi bola vyplatená dňa 25. 07. 1996 suma 90 000,--Sk, potom 29. 10. 1996 suma 100 000,--Sk, 18. 08. 1997 suma 12 000,--Sk a 27. 08. 2003 suma 50 000,--Sk, spolu teda 252 000,--Sk. Pokiaľ ide o sumu 184 000,--Sk, ktorú žalobcovi mal vyplatiť bývalý starosta J. tu bolo nepochybne preukázané, čo sám tento svedok potvrdil, že peniaze zaplatil zo svojich vlastných finančných prostriedkov a teda aj keby to bola pravda, (čo ale žalovaný poprel) išlo by o plnenie nie zo strany žalovaného, ale zo strany J. a toto v žiadnom prípade nemožno hodnotiť ako plnenie žalovaného.

Navyše toto plnenie zo strany J. je spochybnené jeho uznaním záväzku na liste žalobcu zo dňa 05. 01. 1998. Vtedy J. jednoznačne potvrdil, že k uvedenému dátumu je neuhradený zostatok ceny diela vo výške 349 200,--Sk. Odvolací súd doplnil dokazovanie výsluchom

svedkyne A. ktorá potvrdila, že nič na svojej výpovedi pred súdom prvého stupňa nemení, súčasne potvrdila, že suma 100 000,--Sk bola zaplatená žalobcovi len raz a nie dvakrát a takisto zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 28. 09. 2006 potvrdila, že žalobcovi z titulu uzavretej zmluvy o dielo bola uhradená suma 90 000,--Sk, 100 000,--Sk , 12 000,--Sk a 50 000,--Sk, pričom má ešte doklad o zaplatení sumy 184 000,--Sk, ale táto suma nebola zaplatená z prostriedkov obce a o tom sa nenachádza ani doklad v účtovníctve obce. Ďalej odvolací súd doplnil dokazovanie faktúrou č. 014/97 zo dňa 02. 01. 1997 na sumu 361 000,--Sk. Súčasne zástupkyňa žalovaného potvrdila, že obecné zastupiteľstvo rozhodlo v priebehu súdneho konania o zaplatenie sumy 50 000,--Sk žalobcovi z toho dôvodu, že obec chcela tento spor ukončiť a keďže sa našiel doklad o zaplatení sumy 184 000,--Sk, predpokladali, že cena diela bola už žalobcovi uhradená. Ďalej odvolací súd doplnil dokazovanie aj o úročné sadzby v čase uzavretia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným a zistil, že tieto sa pohybovali v priemere 14,5 %. Na základe takto zisteného skutkového stavu odvolací súd potom dospel k záveru, že sú tu dôvody na zmenu napadnutého rozsudku a to tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 172 000,--Sk so 14,5 %-ným úrokom z omeškania od 13. 01. 1997, kedy sa so zaplatením tejto sumy dostal do omeškania. K tejto sume odvolací súd dospel tak, že vychádzal zo skutočnosti, že dohodnutá cena diela bola 400 000,--Sk, k tomu 6% DPH je 424 000,--Sk, zaplatená na túto cenu bola suma 252 000,--Sk, takže zostáva dlh 172 000,--Sk. Odvolací súd neuznal nárok žalobcu na 30%-né zvýšenie ceny, keďže v zmysle zmluvy o dielo v článku VII. bod 7.6. sa vyžadovala ešte vzájomná dohoda objednávateľa a zhotoviteľa o zvýšení tejto odmeny v prípade skrátenia lehôt plnenia zmluvy. Vyplýva to aj z toho, že ak by takáto dohoda nepredchádzala zvýšeniu ceny, došlo by k nemu aj v takom prípade, ak by sa skrátenie lehoty týkalo len jedného dňa.

Na základe týchto dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozsudku v zmysle § 220 OSP. Súčasne pokiaľ súd prvého stupňa v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, odvolací súd tento podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný. Dovolanie právne oprel o dôvody podľa § 241 ods. 2, písm. c, OSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

So závermi odvolacieho súdu vyjadril žalovaný nespokojnosť a poukázal na listinný dôkaz – potvrdenku č. Tm 420952 zo dňa 17. 12. 1996 – z ktorého je zrejmé, že žalobca svojim podpisom aj svojou pečiatkou potvrdil, že prevzal dňa 17. 12. 1996 od obce R. (nie od J.) finančnú čiastku 184 000,--Sk. Ako účel platby je v tejto potvrdenke uvedená zmluva č. 3/96 (zmluva o dielo) na zhotovenie polohopisného a výškopisného zamerania, zadania stavby

a projektu stavby na akciu vodovod R. uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 14. 06. 1996, projektové práce – vodovod R..

Potvrdenka č. Tm 420952 je účtovným dokladom žalovaného, nie J. a aj svedkyňa A. potvrdila, že takýto doklad sa v účtovníctve obce nachádza. Žalobca svojím podpisom na tejto potvrdenke, potvrdil prevzatie sumy 184 000,–Sk od obce R. za projektové práce – vodovod R..

Tvrdenie žalobcu, že tento doklad podpísal, len na prosbu bývalého starostu, ktorý tvrdil, že má nezrovnalosti v účtovníctve neobstojí, pretože suma uvedená v tomto účtovnom doklade žalovaného sa nezhoduje so žiadnou finančnou čiastkou, ktorú dovtedy žalobca prevzal od žalovaného. Už vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 10. 02. 2005 k vyjadreniu žalovaného zo dňa 07. 02. 2005 žalovaný uviedol, že žalobca dňa 04. 07. 1996 vystavil zálohovú faktúru č. 11/1996 na sumu 180 000,–Sk. Žalovaný uhradil dňa 24. 07. 1996 čiastku 90 000,–Sk (podľa dokladu č. 111/VU priloženého v spise). Dňa 30. 10. 1996 prevzal žalobca od žalovaného sumu 100 000,–Sk v hotovosti ako platbu na základe zálohovej faktúry (potvrdenka č. Tm 974424 z 30. 10. 1996). Spolu teda žalobcovi žalovaný zaplatil 190 000,–Sk (zálohovú faktúru 11/96 vystavil žalobca iba na sumu 180 000,–Sk), do 30. 10. 1996. Javí sa nelogické, že by bývalý starosta obce mal dať podpísať dňa 17. 12. 1996 ďalší účtovný doklad – potvrdenku o prevzatí sumy 184 000,–Sk žalobcom, ak by mu túto sumu nevyplatil. V tom čase starosta nepotreboval mať taký účtovný doklad podpísaný od žalobcu len preto (ako to žalobca tvrdí), že starosta mal nezrovnalosti v účtovníctve. Veď v našom účtovníctve boli úhrady pre žalobcu vo výške 90 000,–Sk a 100 000,–Sk riadne zaúčtované vo výdavkoch.

Žalobca poslal žalovanému aj druhú zálohovú faktúru č. 16/96 zo dňa 09. 09. 1996 na sumu 112 000,–Sk. Spolu teda žalobca žiadal zálohu 292 000,–Sk. Žalobca ani nezdôvodnil, prečo žalovanému poslal dve zálohové faktúry. Obidvoma zálohovými faktúrami a faktúrou na sumu 361 200,–Sk žalobca fakturoval žalovanému za zhotovené dielo – projektovú dokumentáciu až čiastku 657 200,–Sk nie 547 200,–Sk ako to žalobca uvádza. Už vo svojom stanovisku zo dňa 10. 02. 2005 žalovaný pre prvostupňový súd uviedol, že podľa účtovných dokladov, ktoré má žalovaný vo svojej účtovnej evidencii vyplatil žalobcovi za projektovú dokumentáciu sumu 100 000,–Sk dňa 29. 10. 1996 pán JUDr. V. Č. – S. na základe zmluvy o združení finančných prostriedkov na zaplatenie projektovej dokumentácie uzavretej so žalovaným. Predmetom tejto zmluvy zo dňa 16. 07. 1996 bolo združenie finančných prostriedkov na zaplatenie projektovej dokumentácie na akciu „Vodovod obce R.“, ktorú zhotovuje P. – Ing. G. P.

Aj JUDr. V. Č. uzavrel s obcou R. zmluvu o dielo č. 35/96, predmetom ktorej bola kompletná dodávka stavebného diela Vodovod R. a mal v tom čase záujem o urýchlené

zhotovenie projektovej dokumentácie žalobcom. Pretože v tom čase obec nemala dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie ceny za projektovú dokumentáciu žalobcovi (potvrdil to aj JUDr. Č.) poskytol aj on svoje finančné prostriedky. Z výdavkového pokladničného dokladu zo dňa 29. 10. 1996 je zrejmé, že firma – JUDr. Č. vyplatila P. sumu 100 000,--Sk. Žalobca svojím podpisom potvrdil prijatie tejto sumy.

Ani prvostupňový ani odvolací súd sa bližšie nezaoberal ani účtovným dokladom zo dňa 29. 10. 1996 na sumu 100 000,--Sk, ktorú mal žalobca prevziať od JUDr. Č. ani obsahom zmluvy o združení finančných prostriedkov. Účtovnými dokladmi založenými v evidencii obce R. žalovaný preukázal, že žalobca za čiastočné zhotovenie diela podľa zmluvy č. 3/96, jej článku III/bodu 3.1, 3.2., 3.3 (teda bez vypracovania realizačného projektu stavby) prevzal sumu najmenej vo výške 436 000,--Sk a navyiac 100 000,--Sk od JUDr. Č. Súčasne žalovaný uznal, že cenu účtovanú žalobcom za zhotovené dielo uhrádzal po častiach, už na základe zálohových faktúr vystavených žalobcom a nie v takých sumách, ako žalobca v týchto zálohových faktúrach uviedol a preto, aj bývalý starosta potvrdil zostatok dlhu v nesprávnej výške. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že plnenie zo strany J. je spochybnené jeho uznaním záväzku na liste uhradenú cenu za zhotovené dielo vo výške 386 000,--Sk (ďalšiu sumu 50 000,--Sk žalovaný mu uhradil až v priebehu súdneho konania).

V dovolacej odpovedi žalobcu k dovolaniu žalovaného tento uviedol, že žalovaný nesprávny postup súdu vidí v tom, že odvolací súd sa nezaoberal resp. nezohľadnil aj ďalšie platby, ktoré žalobcovi mali byť uhradené za vyhotovené projektové práce na základe zmluvy o dielo zo 14. 06. 1996. Konkrétne sa má jednať o platbu 100 000,--Sk, ktorú mal zaplatiť Dr. Č. a sumu 184 000,--Sk, ktorú mal zaplatiť bývalý starosta B. Na pojednávaní pred prvostupňovým súdom dňa 18. 11. 2004 tak Dr. Č. ako aj bývalý starosta obce potvrdili, že Dr. Č. neuhradil žiadne peniaze za projektovú dokumentáciu a žiadne peniaze neuhradil ani v prospech účtu obce. Svedkyňa A., vtedajšia ekonomická pracovníčka obecného úradu, tak pred prvostupňovým ako aj v odvolacom konaní potvrdila, že z rozpočtu obce eviduje platby a to do podania žaloby 202 000,--Sk, následne v priebehu konania bola uhradená 50 000,--Sk, teda v zhode s tvrdením žalobcu. Zároveň tiež uviedla, že o doklade č. 151, ktorým žalobcovi malo byť uhradených 184 000,--Sk nemá vedomosti a zatiaľ jej na zúčtovanie nebol predložený.

V priebehu konania žalobca predložil všetky doklady o poskytnutých platbách, ktoré sú v zhode s dokladmi žalovaného. Od r. 1999 teda od doby, kedy žalobca podal žalobu, bývalý starosta nenamietal výšku vyplatených súm za projektovú dokumentáciu a to ani v podanom odpore proti plat. rozkazu, ani po vystavení konečnej faktúry a to len 2 týždne po údajnej úhrade 184 000,--Sk, ani pri uznaní záväzku a dokonca ani po písomných urgenciách. Až po niekoľkých

rokoch tohto sporu, kedy sa mal nájsť uvedený sporný doklad, začal bývalý starosta tvrdiť, že k výplate tejto sumy skutočne došlo. Aj keď je pravdou, že doklad som podpísal, ale z dôvodov že o to starosta požiadal pre prípad nezrovnalostí v účtovníctve, sú tu ďalšie skutočnosti, ktoré dôvodne spochybňujú vierohodnosť bývalého starostu. A konečne aj keby bolo pravdou tak ako nie je suma 184 000,--Sk by nebola vyplatená z prostriedkov žalovaného. Navrhol preto dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 2 OSP) po zistení, že sú splnené procesné podmienky dovolania, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, (§ 236 ods. 1/, § 238 ods. 1/, § 240 ods. 1/, § 241 ods. 1/, § 242 ods. 1/ OSP). Zistil, že dovolanie nie je podané dôvodne, preto ho zamietol (§ 243b ods. 1, OSP).

Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu je daná podľa § 238 ods. 1 OSP. S odôvodnením dovolania dovolateľom však súhlasiť nemožno. Nemožno s ním súhlasiť v tom, že vec odvolací súd nesprávne právne posúdil. Skôr jeho nesúhlas smeruje k nesprávne hodnoteniu dôkazov (§ 132 v spojení s § 211 ods. 2 OSP). Hodnotenie dôkazov je odrazom zisteného skutkového stavu. Podľa ustanovenia § 133 OSP (pre odvolací súd v spojení s § 211 ods. 2 OSP):

„Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti“.

Odvolací súd sa týmto riadil, nezrovnalosti v dokazovaní spôsobil žalovaný či jeho štatutárny zástupca (bývalý starosta), keď do pomerne jednoduchého právneho vzťahu vyplývajúceho zo zmluvy vnášal vzťahy, ktoré súviseli nie s odvolateľom ale ako súkromnou osobou. Odvolací súd mal sťaženú úlohu pri vyhodnotení dôkazov, komu a v akej miere uveriť. Nemožno mu vytýkať, že uveril dôkazom svedčiacich v prospech žalobcu, lebo svojím postupom zákon neporušil. Nič na tom nemení, že toto vyhodnotenie vykonal odlišne od prvostupňového súdu. Jeho hodnotenie si osvojuje aj dovolací súd.

Z týchto dôvodov dovolací súd považuje rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny.

Okrem toho žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania spojených s právnym zastupovaním advokátom za 1 právny úkon a to: vypracovanie odporu vypracovanie dovolacej odpovede 6 050,--Sk a 1x režijný paušál á 178,-- Sk. Spolu 206,73 eur (6 228,--Sk). Všetky trovy je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi na účet advokáta (§ 149 ods. 1 OSP) do troch dní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. mája 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.